

Motivering:

Fornlämningsmiljö med Skånes och en av landets största gravhögar.

Uttryck för riksintresset:

Gravhög från bronsåldern som genom sin storlek och resning dominerar det flacka kustpartiet. Områdets ljung- och enbevuxna betesmarker speglar en äldre landskapstyp som tidigare var typisk för stora delar av Bjäre.

Fördjupning: (Text hämtad från det regionala kulturmiljöprogrammet)

Bjärehalvöns bronsålderslandskap

Bjärehalvön är ett karakteristiskt bronsålderslandskap. Här finns stora gravhögar, gravrösen, fornåkrar och hällristningar. Det är framför allt det stora antalet bronsåldershögar som är utmärkande för området. Den tidiga bosättningen inom området var bland annat en följd av de goda betesmarkerna, det då varma klimatet och tillgången till fisk. De gynnsamma odlingsmöjligheterna tillsammans med närheten till havet gav stora försörjningsmöjligheter.

Under bronsåldern var kontakten med kontinenten omfattande och närheten till havet var en förutsättning för kommunikation. Bronset hade en viktig roll inte bara som material till statusföremål utan också i trosföreställningarna. Man offrade de skickligt tillverkade föremålen till högre makter i sjöar och vattendrag. Bostäderna under bronsåldern utgjordes av cirka 20-25 meter långa långhus där flera generationer levde tillsammans. De för Skåne så karakteristiska bronsåldershögarna, som byggdes framförallt under äldre bronsålder, återfinns oftast i de bördiga jordbruksbygderna i ett brett bälte längs kusterna med den största koncentrationen på Bjärehalvön.

Bronsålderns gravhög bestod vanligen av en torvbyggd jordhög med en central skelettgrav i form av en tråkista och ett täckande kärnröse i mitten. Runt högen fanns en kantkedja i form av stora stenar eller en kallmur. Högen byggdes på då den användes för sekundära brandgravar. Arkeologiska utgrävningar har visat, att högarna ofta innehåller rikt utrustade kvinnogravar. Det innebär att åtminstone vissa kvinnor kan ha haft en framträdande roll i samhället. Bronsålderns föreställningsvärld framstår som mycket rik på tidens hällristningar och i fyndmaterialen. På hällristningarna syns så kallade hjulkors, som tolkas både som soltecken och som vagnshjul, fotsulor, falliska män, yxor, och skepp. Skålgropar, små runda eller ovala försänkningar inhuggna i sten, hör även till denna föreställningsvärld. Skålgroparna har senare i historisk tid i folktron beskrivits som älvkvarnar. Bjärehalvön är ett av Nordens rikaste skålgropsområden

Dagshög

Dagshög är belägen på Bjärehalvöns öppna kusthed. Gravhögen, som är den största i landskapet, har ett karaktäristiskt läge vid öppet vatten över vilket man har fri utblick. Fornlämningen kan troligen dateras till bronsålder. Genom sin storlek och resning dominerar Dagshög de flacka ljung- och enbevuxna betesmarkerna. Dessa utgör en äldre landskapstyp, som tidigare var typisk för stora delar av Bjäre. Området vid Dagshög har även tydliga spår av den stenkrossverksamhet som bedrevs här under 1900-talet.